

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОВОНОГО ОРГАНІЗАНТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗІЛУХОВИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXX.

Число 103. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 5 мая, 1922.

VOL. XXX. No. 103. Jersey City, N. J., Friday, May 5, 1922.

THREE CENTS

КРАЙНІ ПОРА КІНЧИТИ ПОЗИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗАБОРОНИ!

ЮНІЙНІ МАЙНЕРИ СВДЧАТЬ ПРОТИ СВОГО ПРОВІДНИКА

ЧАРЛСТАВІ, Вест Вержія, 3. мая. — На розпарті проти Біалема Бамарда, першого з обжалованих майнерських провідників, виступало шість юнійних майнерів та юнійних урядників.

Один з них, колишній член уряду місцевої майнерської юнії, подав перед судом, що в час демонстрації він дістався від Бамарда прикази організувати кожного заломного до ношення оружа майнера, що Бамарда давав йому гроші на зброю, а потім перепустку через боєву лінію майнерів. Місцева юнія ухвалила на зброю суму 3,000 доларів.

Другий майнер, теж член юнії, зізнав, що майнерську армію організувано на приказ з головного уряду округової юнії.

ВИНУЮТЬ МАЙНЕРСЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ ЗА РАБУНКИ

Крім цих свідків прокуратори поставили ще цілий ряд других свідків, переважно власників ріжних крамниць, щоб показати, що так звана майнерська армія напала на скелі і рабувала їх під ріжними предтекстами.

Свідки зізнавали, що члени цієї армії вховали навіть до приватних домів, шукаючи за складами муніції, революцерами, руживими та кірасами та руживими для якитку своєї армії приватні тигарові автомобілі ("торки").

Перший раз від початку процесу судового будинку сте-регли стейтвоякери в уніформах.

ДАТКИ НА ОБОРОНУ МАЙНЕРІВ

На початку прийшло з ілюї Америки велике число листів, адресованих до "комітету оборони обжалованих майнерів поуту Логен". Показалося, що в них є жертви на кошти оборони обжалованих майнерів та юнійних провідників. Провідники округової юнії заявляли, що такого комітету ще ніхто не організував, і вони не можуть пояснити, хто почав шукати акцію.

Комітет мешканців поуту Джефферсон уряджує на салу-ючий тиждень обід в честь обжалованих та їх свідків.

ЗНОСИТЬ ЗАБОРОНУ СВОБОДИ ЗІВІВ

ПІТСБЕРГ, ПА., 3. мая. — На зазив представників май-нерської юнії шериф поуту Фает та капітан стейтвояк поліції згодилися дозволити на урешення майнерських збірок так довго, поки вони будуть спокійно та згідно з постановами властей про страйковий збірники.

В Мерітавн відбулося велике масове віче, в котрому взя-ло участь коло 3,000 людей. Юнійні провідники розповіли про свою угоду з поліційними властями стейту і звинали майнерів до спокійного заховання в час страйку.

ЦІНА НА ВГОЛІ РОСТЕ

Хоч углеві копальні та торговельні підприємства обявля-ють без угод, що страйк не буде мати ніякого наслідку на ціну вугля, майже вугля в цілому півтубурському округу підскачало дуже значно на ціні.

НЕ ХОЧЕ ВИХОДИТИ З АРЕШТУ

НЮ ЙОРК, 3. мая. — Джим Ларкин, айрський робітни-чий агітатор, котрий тепер відбуває кару від п'ять до десяти літ в'язниці в тюрмі Грейт Медоуз, з котрого недавно суд зго-дилося випустити на волю за кавшю 15,000 доларів, поки він не буде пересуданий в апеляційній суді в своїй справі, заявив судови, що він хоче прийняти вигоди своїх приятелів, жертву-ючи за нього заперку, аде лишається надалі в арешті, бо стейтвоя прокураторія захочується супроти нього сторони-чи, бо установа для нього три рази так кавшу, як для дру-гих арештантів, засуджених за подібні провини.

РОБІТНИЦЯ ЮНІЯ ЗА ОРГАНІЗОВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

НЕШВИЛ, Тенесі, 3. мая. — Річна конвенція Федерації Праці стейту Тенесі, що почалася тут минулого, на першому своїй засіданні ухвалила одногласно резолюцію за утворен-ням спеціальної робітничої політичної партії. Резолюція по-становляє, що на салуючий місяць має відбуватися в Нешвилі перша конвенція цієї партії, котра має уложити свою програму і п'яні діяльності. Вона має старатися захопити своїми то-вариствами шість стейт Тенесі.

Се перший раз організовані робітничі стейту Тенесі за-явилися за робітничою партією.

З КОНФЕРЕНЦІЇ КРАВЕЦЬКОЇ ЮНІЇ

КЛІВЛЕНД, Огайо, 3. мая. — На щирині засіданні кра-вецької юнії Інтервенцій Лейдас Гармент Вержерс Юніен ви-ступав з дуже змістовною промовою Абрагам Каган, довголіт-ній редактор найбільшого жидівського дневника в світі, со-ціалістичного "Форвертс" з Ню Йорку, що недавно обходив річницю 25 літ свого існування. В своїй промові Каган остері-гав кравецьку юнію перед внутрішньою усобицею. Коли юнія не поладить сеї боротьби, то вона скоро впаде жертвою своїх природних ворогів, підприємців. Він заявив явразно, що боротьбу в рядях юнії викликають комуністи, і він остри-ми словами п'янував цих лівих "революціонерів".

КОНГРЕС БУДЕ ЗАЙМАТИСЯ ВОСНИМНИ ОБСТАНОВКАМИ

ВАШІНГТОН, 3. мая. — Комітет демного порядку в па-латі після п'ятих місяців резолюцію про розвешення сіл-ства-ляд неабачаюче теверинного уряду в пересудуваною людей, обжалованих за воєнні обпаштв.

ФЕДЕРАЛЬНІ ПРИХОДИ ЗМЕНЧУЮТЬСЯ.

ВАШІНГТОН, 2. мая. — Як подає податковий уряд при-ходів податків за перші три че-вертини біжучого року спад-и більше як 875 мільйонів до-лярів в порівнянні з тим самим часом минулого року.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРОХІД.

Одна жінка, жадаючи на поїзд на надземній залізничці на Френксін Стріт в Ню Йорку, побачила малу, яких 8 літ ма-ючу дівчинку, як вона зішла з платформи двірця на протин-ний боці залізничних торів і по-чала собі преспокіно йти на-здогв шни. Жінщина настраш-илася, знаючи, що дитині гро-зить існування смерті від грозовихи, якби вона діткнулася хобіча на мн-третій шині залізнички, і вона за-раз повідомила українця за-лізнички на двірці. Заком уряд збрив шобовбу, шми врату-ють дитину. Один муніципал зовніч теж дівчинку і побіг за нею слідком. За хвилину він відіслав дитину і заверував її на-дворець. Тут урядник стації, не подявлявши допитався від дитини її імені та мешкання, відіслав її на поліційну стацію, де дитина перебула до вечора, коли по неї зголосилися її ро-діти. Вони мешкають яких 25 "блочки" на північ від двірця, де їх дитина попала на заліз-ничній шині, і ніяка не могли винести, як дівчинка могла так далеко сама зйти.

САМОУБИСТВО П'ЯТЬ ДНІВ ПО ШЛОБІ.

З Пенсильванського Геттою в Ню Йорку кинувся на землю один гетелевий гість, що був там записаний як Роберт Гар-днер з Пінтсбурга. В два дні потім його тіар розпізнала його жєна, яка приїхала зі Ст. Полт. Міннесота, шукати свого мужа, котрий пропав п'ятого дня по шлобі. Не називається він так, як подав при реєстро-ванні шини, і ніяка не могли винести, як дівчинка могла так далеко сама зйти.

СПІЯЧА НЕДУГА.

В запліднені шпиталі міста Петерсону в стейті Нью Джерзі помер від сплячої недуги дво-літній хлопчина Чарлс Вай-ман.

Се вже друга жертва сеї не-дуги в сім місті за останній тиждень. В шпиталі находит-ся ще двоє людей хорих на сю дивну недугу.

САМОУБИСТВО СТУДЕНТКИ ПЕРЕД УНІВЕРСИТЕТОМ.

На сходах єдиного шкільного будинку делаварського уні-верситету в Ноарку, Делавер, за-білася 20-літня студентка сьо-го університету, Л. Мамфорд. Смерть дівчини має бути зачи-сненем довгого романсу, на-слідком котрого вона стала ма-терію дитини, котрої батьком був один студент того самого університету, Мартін на ім'я. Коли в дівчині появилася дитина, вона раз арештува-ла була студента-батька, аде вона випустила його на волю, як він заплатив їй 150 доларів. В який час описів дівчинка перенеслася зі свого місця у-родинення, а потім розпізнала чутка, що вона вийшла заму-ж. Студент теж оженився. Тим-часом незалежно дівчина вернула знов до дому своїх родичів, і стала відражуватися серед своїх приятелів та товари-шів, що вона нездовою та до-дотка своєї дитини пісти-ти на ньому за покінчення. Вона справді вийшла дитину і за-писала в домі брата Мартіна. Тут вона лишила дитину, об-відавши, що верне по неї неза-довго. Як пізніше показало-ся, вона пішла на стрічу з ба-тьком дитини. Бачачася з ним раз і умовила стрітну його же-ну. Тимчасом перед сьомою дру-гою стрічкою студент дістав від приятелів дитини в родині її місті телеграму, що вона відражувалася йому у смерті. Студент, діставши сю вістку, на стрічу не пішов. Дів-чинка ждала на нього на сходах університету, а не дідавшись, покінчила революером зі своїм життєм.

ВИРАТОВАНИ ВІД УТОПЛЕННЯ.

Вітрильний корабель "Мей Пейд" вратував на повному морю яких 75 миль від порту Чарлстон в Південній Каро-ліні залозу другого вітриль-ного судна "Джозефіна". "Джозе-фіна" був чотирьох-позоговим кораблем і возив дерево мехи Джексонвил та Ню Йорком. Підчас поїздки своєї подо-роги він попав на дорозу силь-ного вітру, котро швидко зго-рала всі чотири щогли кораб-ля і звалила судно на бік на во-ду. Через пару днів моряки "Джозефіна" держалися, що сил мали, вершка передньої частини поклада, одинокого незу-вреної частини корабля. В та-кий положенню їх і знайшли мо-ряки "Мей Пейд". Морякві відставлено до Джексонвил.

БОХЕНЕК.

Польський дипломат, кот-рий застрілений в Парижі дві 30. цвітця с. р., називався др. Меміслав Бохенек.

ДІТИ В ЗЛОЧИНАХ.

Окружний стейтвояк нью-йор-ський прокуратор Бентон по-дав цілий факти про "хвилю злочинів", що незалежно насти-ла на всі більші міста Америки. Кажє він, що в містичі і цілїш-ного року в диточих судах по-ставлено на суд і дити, обжа-лованих за рабунки в білий день, та 43 дити, обжаловані за крадіж річній більшої вартості. Разом, перед судами для дитиї ставало за той час 169 малолітків, обжалованих за ріжні тяжкі злочини. Межи ни-ми були теж три дівчинки, об-жаловані за склепові крадежи. В цвітні арештовано за влом 43 хлопців.

ФАКТ ЗА МОСКОВФІЛЬСЬКІ "ЗОЛОТІ МАЙНИ" З ЙОН-КЕРС, Н. Я.

Один москвофіл, на ім'я Чер-няк, свого часу оголосив в мос-квофільських газетах, що він віднаб золоту не в Каліфор-нії, ані на Алясці, але такі зараз під Ню Йорком, в Понкерс. Там купив він скалісті ло-тин в яких, казав, є золото, платина і срібло, і зачав про-давати шери на сі скали, з я-ких обшовав добути великі скарби. І кажуць, що люди ку-пували, як поки другий моск-вофіл, на ім'я Борух, не ви-ступив проти того бізнесу.

Він поїхав до Понкерс і ска-зав Чернякові, що хоче умі-стити трохи гроши в його зо-лотих майнах, а також радий би і другим намовити до того, але наперех хотів би їй майні поначити. Черняк запровадив його на скаду і показав йому камінь, в якому, казав, є до-рогі метали. Борух узав трохи того каміня, заніву в платок і пішов домів роздумати, чи купувати золоті шери чи ні.

З дому він се камінь післав до Бюра Майн у Вашингтоні до розсліду.

Бюра Майн розслідує і від-писало Борухови, що в цих ка-мінях нема жадних дорогих металів, і що ті каміні не ма-ють жадного економічного за-чіння.

Той звіт Бюра Майн оголо-сив Борух в газеті "Свет".

Се обурило Черняка, бо як казав, Борух пусе йому бізнес, і тому зачав фавт з Борухом у своїй газеті, як він вилає п. з "Голос Русі" в Ню Йорку.

НАФТИ НА ЛЕМКІВЧИНІ.

Коло Горлиць, в Галичині, на-йдено нові багаті жєрела нафти.

Читають українські копіїки і газети, бо часто читане веде до просвіти, а просвіта — се се-ла. — Ниміть по цілому світові "СВОБОДА".

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧІЧЕРІН ПИШЕ ДО ІТАЛІЙСЬКОГО МІНІСТРА ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ ПРО СХІДНУ ГАЛИЧИНУ

КАЖЕ, ЩО УКРАЇНСЬКЕ ГАЛИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МО-ЖЕ ПРЕДЛОЖИТИ КОНФЕРЕНЦІЮ ОБЖАЛЮВАННЯ ПРОТИ ПОЛЬШІ.

ГЕНУЯ, Італія, 2. мая. — Юрій Чічерін вивисв лист до Ка-рола Шахері, голови Італійської делегації в ямй відповідав на докр Порамі, представника грузинського (георґійсько-го) проти-большевійського уряду на вигнання ізза больше-виських звірств в його рідному краю.

Він каже, що Порамія є приватною особою а не головою жадного правительства.

Далі висловлює він сподовання, що аліанти, котрі не хо-тіли на конференцію допустити кавкаських держав, кружчи, що вони азійські а не європейські, тепер нараз стали в обороні цих держав.

Вітак Чічерін каже, що в Генуї є ще багато більш неупо-важених осіб від повалених правительств, які роблять пере-попи заміреною Європи.

Потім Чічерін пише, що як конференція хоче розсідити не видумані але дійсні звірства, так нехай розгає напад Японії на Сибірі, де Японія творила проти-революційні банди.

Описав Чічерін описав напад польського генерала Жел-говського на Вильну і СПРАВУ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ, "КО-ТРОЇ ПРЕДСТАВНИКИ МОГЛИ БИ БЕЗ СУМНІВУ ПРЕДЛО-ЖИТИ ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ ОБЖАЛЮВАННЯ ДАЛЕКО ПОВАЖНИЙ І ПРАВДИВІШИЙ НІЖ СІ, ЯКІ ПРЕДЛОЖИВ ПОРДАНІЯ".

Потому же згадає про БЕСАРАБІЮ, ЯКУ ЗАГРБАЛА Р УГНТАЄ РУМУНІЯ, та про Чорногорію, Хорватію і Македонію, які давить Сербія, і який по Тракії, мешканці німецької долини Сав, Іллії, Египту, Тунісу, Тріполісу і Кореї.

Чічерін виниї заявляє, що годиться взяти у-часть в комісії, яка розглянула би загалом всіякі наліпші способи, якіні дати змогу утінтаним на-родам УСЮДИ СВОБІДНО ВИВІСТИТИ ПРО ІХ ДОЛЮ, а також обдумати способи для охорони національних мень-шості в державах з мішаними національностями.

Лист Чічеріна є відповіддю на ноту з-ра Шахері, в якій він переслав був жакоби представники Порамія. Змітню, що Чі-черін від чотирох літ перер між пановленнями народами не згадав Іраніяї.

МЕМОРІЯЛ АЛІАНТСЬКИХ ДЕРЖАВ РУЧЕНО ВЖЕ РОСИЙСЬКІЙ ДЕЛЕГАЦІЇ

ГЕНУЯ, Італія, 3. мая. — Нині попуади вручено Крис-тіаном Ранковському, членом російської делегації, меморіал алі-антських держав, в якому представлені пропозиції аліан-тських держав, які вони гадують помогти Росії для відбудови її господарського життя.

Члени російської делегації заявили, що вони не є оду-шевлені сн меморіалом.

ФРАНЦІЯ І БЕЛЬГІЯ ПРОТИ ПОСТАНОВ МЕМОРІАЛУ ДО РОСИЙСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ

ГЕНУЯ, Італія, 3. мая. — Французська і бельгійська де-легація далі заявляє, що не годиться з меморіалом, який аліанти вручили російській делегації, і що вони не хотять бути причиною прийняття власності чужинських територій в Росії. В ме-моріалі нема безумовного домагаюся віддати приватної власнос-ті, а більший нитиск кладеться на відшкодування. Бельгія домагається більшого натмку на зворот приватної власності аніж на відшкодування і від свого становища не хоче вступити-ся. Франція і в сьому підписав, але прочі аліанти не го-дяться зі становищем Бельгії і Франції і насилали ноту із за-сторогою Франції.

ХОТЯТЬ ЩЕ СКЛИКУВАТИ НОВІ МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГЕНУЯ, Італія, 3. мая. — Генуєнська конференція зго-ди-лася на скликання нових міжнародних конференцій, імено: ФІНАНСОВОЇ В ЛОНДОНІ, І ТРАНСПОРТОВОЇ В ПАРИЖІ.

Аліанти хотіли би на обі і конференції запросити також представників Зауочених Держав.

Одначі на снх комісії годі буде оминути політику, як-що тепер не будуть вирішені ГРАНИЦІ НОВИХ ТА ОБНОВ-ЛЕНИХ ДЕРЖАВ в Середній і Східній Європі, бо вже тепер многі з них відмовлять змїти, що грід їм подавати фінансові і перевозні справні ізза невідірпчених і несталих границь.

АМЕРИШ ЗНОВА ГОДЯТЬСЯ

ДАБЛІН, столиця Ірляндії, 3. мая. — На засіданні ірлянд-ського парламенту (двох ерів) прийнято нині резолюцію Імона де Валері, в якій звинувачує ірляндські суперніційні армії, щоб сеїчас перепитали ббі і закінчили розем.

ЗАСІД У ГОЛОДНІЙ ЧАСТІ МОСКОВЩИНИ

МОСКВА, столиця Московщини, 2. мая. — Російський Центральний Голодний Комітет доносить, що в областях Московщини, нашічених безлізбем, засісно 65% уграного по-лю. Решта осталася незасісно ізза недовості зерна.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧУЙТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ.

